

Ümmet yetmiş üç fırkaya inkısam edeceğini ve içinde fırka-i nâciye-i kâmile, Ehl-i Sünnet ve Cemaat olduğunu haber veren hadisi, Risalelerin gözlüğü ile nasıl anlamamız gerekiyor?

Ehl-i sünnet kavramı, bugünkü insanların anladığı şekliyle, itikatta **Eşari** ve **Maturudi**, amelde ise **Hanefi**, **Maliki**, **Şafi** ve **Hanbeli** mezhebinde olanların genel ve ortak bir adıdır. İslam dünyasının da ana gövdesini ve temel esasını oluşturan bir anlayış ve gelenektir.

Kur'an ve sünnet çizgisinden katiyetle ayrılmazlar. Harici fikir ya da felsefelerden çok az etkilenmiş bir ekoldür. Aynı zamanda Allah ve Resulünün (asm) razı olduğu bir dairedir, ümmetin ortak ve kolektif bir şuuru ve akli gibidir. Bu sebeple bu dairenin dışına çıkanlar haktan sapmış olurlar.

Ehl-i sünnet dairesinde olan her meslek ve meşrep haktır ve istikamet üzeredir. Yukarıda kısaca değindiğimiz gibi Ehl-i sünnet, itikatta İmam Maturidi ve İmam Eşari, amelde ise Hanefi, Şafi, Maliki ve Hanbeli mezhebinden olanlara denir. Tabi amelde müşterisi kalmamış ve tarihte hak olan bir çok mezhepler de vardır, onlar bahsimizin dışındadır. İmam Evzai, Ebu Leyla, gibi hak mezhepler buna örnek olarak verilebilir.

İtikat ve amelde bu mezhep ve ekollerin çizdiği dairede olan her meslek ve meşrep haktır. Bunların dışında olan meslek ve meşrepler ise batıl ve bidat yolundadır. Ölçümüz Ehl-i sünnetin çizdiği dairedir.

Nakşilik, Kadriyelik, Şazelilik, Rufailik, gibi kökü eski olan tarikat ve tasavvuf menşeli mesleklerin hepsi Ehl-i sünnet dairesinde olan hak mesleklerdir. Nurculuk mesleği Ehl-i sünnet dairesinde bir iman hareketi olduğu için, bu meslek de hak bir meslektir. İman ve gaye bakımından hepsi İslam dairesinde hak ve makbul mesleklerdir. **Farklılıkları**, gayeye hizmet noktasında ortaya koydukları vasıta ve araçlardır.

Risale-i Nurların Ehl-i sünnet hakkında varit olan bazı tespitlerini takdim edelim:

"Ulema-i ilm-i kelâmın ve usûlü'd-din allâmelerinin ve Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaatin dâhi muhakkiklerinin İslâmî akidelere dair çok tetkik ve muhakematla ve âyât ve hadisleri müvazene ile kabul ettikleri usûlü'd-din düsturları, şimdiki Risale-i Nur'un meşrebini muhafazaya emrediyor, kuvvet veriyor. Hattâ, hiçbir yerde, hattâ ehl-i bid'a kısmı da bu meşrebimize ilişemiyorlar. Hakikat-i ihlâs tam muhafaza edildiği için, her nevi ehl-i İslâm içine giriyor."(1)

"İşte, ey ehl-i hak ve ehl-i hidayet! Şeytan-ı ins ve cinnînin mezkûr desiselerinden kurtulmak çaresi: Ehl-i Sünnet ve Cemaat olan ehl-i hak mezhebini karargâh yap ve Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın muhkemat kalesine gir ve Sünnet-i Seniyyeyi rehber yap, selâmeti bul."(2)

"S - Cehennem şimdi mevcut olduğu takdirde, yeri nerededir?"

"C - Biz Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat, el'an Cehennemın vücuduna itikad ediyoruz, ama yerini tayin edemiyoruz."(3)

"İşin asıl hayret veren noktası, birçok ulemanın tehlikeli yollara saptıkları en çetin mevzuları gayet açık bir şekilde ve en kat'î bir surette hallettiği gibi, en girdaplı derinliklerden, Ehl-i Sünnet ve Cemaatin tuttuğu nurlu yolu takip ederek sâhil-i selâmete çıkmış ve eserlerini okuyanları da öylece çıkarmıştır."(4)

"İhtar: Bu kuvvetin şu üç mertebeye inkısamı gibi, fûruatı da o üç mertebeyi hâvidir. Meselâ, halk-ı ef'al meselesinde Cebr mezhebi ifrattır ki, bütün bütün insanı mahrum eder. İtizal mezhebi de tefrittir ki, tesiri insana verir. Ehl-i Sünnet mezhebi vasattır. Çünkü bu mezhep, beyne-beynedir ki, o fiillerin bidayetini irade-i cüz'iyeye, nihayetini irade-i külliyeye veriyor."(5)

Dipnotlar:

(1) bk. [Emirdağ Lâhikası-I, \(154. Mektup\)](#)

(2) bk. [Lem'alar, On Üçüncü Lem'a.](#)

(3) bk. [İşârâtü'l-İ'câz, Bakara Sûresi, 23 ve 24. Âyetlerin Tefsiri.](#)

(4) bk. [Tarihçe-i Hayat, Ön Söz.](#)

(5) bk. [İşârâtü'l-İ'câz, Fâtiha Sûresi Tefsiri.](#)